

Agricultura

Les cooperatives agràries prenen el lideratge com a motor dels pobles

El projecte SomRuralitats invertirà 3 milions d'euros per impulsar la repoblació, la recuperació de conreus i la silvopastura a les Terres de l'Ebre i la resta de municipis de les zones Penta I i II

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
TORTOSA

Està en marxa a les Terres de l'Ebre un projecte pioner per fer front al despoblament i revitalitzar els pobles menuts amb les cooperatives agràries com a motor i eix vertebrador, no només econòmic, sinó també social. SomRuralitats, una iniciativa de la cooperativa social Fites i la Cooperativa Agrícola Sant Isidre de la Fatarella, acaba de rebre el suport del Govern de la Generalitat, amb 3 milions d'euros procedents del Fons de Transició Nuclear.

El projecte vol donar resposta a «vulnerabilitats estructurals» com la pèrdua de població, la manca de serveis bàsics i l'envel·liment demogràfic, així com el manteniment del mosaic agroforestal, entre d'altres, que compar-

La Fatarella recupera habitatges i portarà noves famílies al poble

teixen molts petits pobles situats dins l'àmbit del Fons de Transició Nuclear (àrees Penta I i II), a les comarques de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Baix Ebre, el Segrià, les Garrigues, el Baix Camp i el Priorat.

El nucli del projecte, on es desenvoluparà la prova pilot, és a la Fatarella, on la cooperativa agrícola treballa per fer del cultiu de l'avellana el seu tret diferenciador i motor econòmic, segons explica el president de l'entitat, Andreu Rius.

Però a més, la cooperativa agrària es convertirà en un agent de dinamització social, fomentant la recuperació d'habitatges buits i portant noves famílies a viure al municipi, no només per dedicar-se a les feines del camp, sinó també a les cures de la gent gran.

En aquest sentit, segons detalla la sòcia de Fites Neus Miró, el projecte es planteja l'establiment a la Fatarella de 10 noves famílies, una de les quals ja està ins-

Imatge d'arxiu de l'agrobotiga de la cooperativa de la Fatarella. FOTO: JOAN REVILLAS

tal·lada, mentre n'hi ha 4 més en procés. Així, el pla preveu la creació de deu llocs de treball en el sector agrari cooperativista, «amb metodologia de mentoria intergeneracional i model de relleu comunitari»; deu més en l'àmbit de les cures; i recuperar 50 hectàrees de conreus, especialment d'avellana i horta, afavorint el mosaic agroforestal per evitar els efectes dels grans incendis. També la recuperació d'habitatges buits del poble, i identificar i acompanyar 6 iniciatives de relleu comercial rural.

Un paper rellevant el tindran les agrobotigues, amb servei de repartiment a domicili per a gent

gran que permetrà també l'abordatge de situacions de solitud, segons detalla Neus Miró.

En aquest sentit, es planteja un canvi de model i una ampliació dels àmbits d'actuació de les cooperatives agràries, com ara la gestió d'immobles, per al qual hi haurà d'haver modificacions en la normativa i els estatuts d'aquestes entitats.

Aquest model de la Fatarella es preveu exportar posteriorment a la resta de comarques.

A més, a la Ribera d'Ebre i el Baix Ebre (amb l'incendi de Paülis de fa un any encara a la retina), es preveuen mesures de gestió forestal, com incorporar serveis de

silvopastura a tres cooperatives agrícoles de micropobles; monitorar el pagament per serveis ecosistèmics a sis pastors i pastores i testear metodologia de mentoria intergeneracional i relleu comunitari.

El delegat del Govern a les Terres de l'Ebre, Joan Castor Gonnell, remarca la vàlua d'aquesta iniciativa, especialment per la seua vessant social, ja que entre els beneficiaris hi ha tant gent gran com famílies vulnerables. «A les Terres de l'Ebre serem pioners, amb un projecte ambiciós que pot esdevenir un model d'actuació per a tot el país», assegura.